

עשרת הדברים
לפרשת יתרו (ע"פ שעור מאת הרב יהודה ראק)

5. עשרת הדיברות – החלוקה לעשר פרשיות

אנכי יהיה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים לא יהיה לך אלהים אחרים על פני לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ לא תשתחוו להם ולא תעבדם כי אנכי יהיה אלהיך אל קנא פקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים לשנאי ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי: (ס) לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה יהוה את אשר ישא את שמו לשוא: (פ) זכור את יום השבת לקדשו ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך כי ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי על פן ברכך יהוה את יום השבת ויקדשהו: (ס)

כבוד את אביך ואת אמך למען יארכו ימך על האדמה אשר יהיה אלהיך נתן לך: (ס) לא תרצח: (ס) לא תנאף: (ס) לא תגנב: (ס) לא תענה ברעך עד שקר: (ס) לא תחמד בית רעך (ס) לא תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחסמרו וכל אשר להעך:

6. עשרה דיברות

שמות, פרק ל"ד, פסוק כ"ח:

...ויכתב על הלחת את **דברי הברית עשרת הדברים**.

דברים, פרק ד', פסוק י"ג: ויגד לכם את **בריתו אשר צוה אתכם לעשות עשרת הדברים** ויכתבם על **שני לחות אבנים**.

דברים, פרק י', פסוק ד':

ויכתב על **הלחת** כמכתב הראשון את **עשרת הדברים** אשר דבר ה' אליכם בהר מתוך האש ביום הקהל, ויתנם ה' אלי.

7. שמות פרק כ"ד, פסוקים ג' - ז' (סוף פרשת משפטים)

(ג) ויבא משה ויספר לעם את כל דברי יהוה ואת כל **המשפטים** ויען כל העם קול אחד ויאמרו כל הדברים אשר דבר יהוה נעשה: (ד) ויכתב משה את כל דברי יהוה וישכם בבקר ויבן מזבח תחת ההר וישתים עשרה מצבה לשנים עשר שבטי ישראל: (ה) וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים ליהוה פרים: (ו) ויקח משה חצי הדם וישם באגנות וחצי הדם זרק על המזבח: (ז) ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר יהוה נעשה ונשמע:

8. שמות פרק כ"ד

(יב) ויאמר יהוה אל משה עלה אלי ההר והיה שם ואתנה לך את **לחת האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורותם**:

(יג) ויקם משה ויהושע משרתו ויעל משה אל הר האלהים:

(יד) ואל הזקנים אמר שבו לנו בזה עד אשר נשוב אליכם והנה אהרן וחור עמכם מי בעל דברים יגש אליהם: (טו) ויעל משה אל ההר ויכס הענן את ההר: (טז) וישכן כבוד יהוה על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מתוך הענן: (יז) ומראה כבוד יהוה כאש אכלת בראש ההר לעיני בני ישראל:

1. עשרה דיברות

שמות, פרק ל"ד, פסוק כ"ח:

...ויכתב על הלחת את **דברי הברית עשרת הדברים**

דברים, פרק ד', פסוק י"ג: ויגד לכם את בריתו אשר צוה אתכם לעשות **עשרת הדברים** ויכתבם על שני לחות אבנים.

דברים, פרק י', פסוק ד':

ויכתב על הלחת כמכתב הראשון את **עשרת הדברים** אשר דבר ה' אליכם בהר מתוך האש ביום הקהל, ויתנם ה' אלי.

2. שמות כ' – עשרת הדיברות לפי המהדורות המדויקות

(מוסד הרב קוק, חורב, כתר ירושלים)

(ע) – סוף פסוק בטעם עליון)

(ב) אנכי יהיה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים **(ע)** לא יהיה לך אלהים אחרים על פני: (ג) לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ: (ד) לא תשתחוו להם ולא תעבדם כי אנכי יהיה אלהיך אל קנא פקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים לשנאי: (ה) ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי: **(ע)**

(ו) לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה יהוה את אשר ישא את שמו לשוא: **(ע)**

(ז) זכור את יום השבת לקדשו: (ח) ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך: (ט) ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך: (י) כי ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי על פן ברכך יהוה את יום השבת ויקדשהו: **(ע)**

(יא) כבוד את אביך ואת אמך למען יארכו ימך על האדמה אשר יהיה אלהיך נתן לך: **(ע)**

(יב) לא תרצח **(ע)** לא תנאף **(ע)** לא תגנב **(ע)** לא תענה ברעך עד שקר: **(ע)**

(יג) לא תחמד בית רעך לא תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחסמרו וכל אשר להעך: **(ע)**

3. מכילתא, יתרו, מסכתא דבחדש, פרשה ח', ד"ה "כיצד"

כיצד נתנו עשרת הדברות? ה' על לוח זה וה' על לוח זה.

כתיב "אנכי ה' אלוקיך" וכנגדו "לא תרצח". מגיד הכתוב שכל מי ששופך דם - מעלה עליו הכתוב כאלו ממעט בדמות המלך...

כתיב "לא יהיה לך", וכתיב כנגדו "לא תנאף". מגיד הכתוב...

כתיב "לא תשא את שם ה' אלוקיך לשוא", וכנגדו כתיב "לא תגנב". מגיד הכתוב...

4. ספרי, שלח, פיסקא קיב

"כי דבר ה' בזה..." (במדבר, פרק ט"ו, פסוק ל"א).

ר' ישמעאל אומר בעבודה זרה הכתוב מדבר, שנאמר: "כי דבר ה' בזה" - שביזה על דבור הראשון שנאמר למשה מפי הגבורה "אנכי ה' אלוקיך", "לא יהיה לך אלהים אחרים על פני".

יח) ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה :

9. שמות פרק ל"א

יח) ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו בהר סיני שני לחת העדת לחת אבן כתבים באצבע אלהים :

10. שמות פרק כ"ה

טז) ונתת אל הארון את העדת אשר אתו אליך :

כא) ונתת את הכפרת על הארון מלמעלה ואל הארון תתן את העדת אשר אתו אליך :

11. שמות י"ט

ג) ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו יהוה מן ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל: (ד) אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי: (ה) ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ: (ו) ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל:

12. שמות פרק כ'

טז) וכל העם ראים את הקולת ואת הלפידים ואת קול השפך ואת ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו מרחק: (טז) ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות: (יז) ויאמר משה אל העם אל תיראו כי לבעבור נסות אתכם בא האלהים ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו: (יח) ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים :

יט) ויאמר יהוה אל משה כה תאמר אל בני ישראל אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם: (כ) לא תעשו אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם: (כא) מזבח אדמה תעשה לי וזבחת עליו את עלתך ואת שלמיך את צאנך ואת בקרך בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך: (כב) ואם מזבח אבנים תעשה לי לא תבנה אתהו גזית כי חרבך הנפת עליה ותחללה: (כג) ולא תעלה במעלת על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו :

פרק כ"א: (א) ואלה המשפטים אשר תשים לפניך: (ב) כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשבעת יצא לחפשי חנם....

פרק כ"ג: (יט) ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו :

(כ) הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך ולהביאך אל המקום אשר הכנתי....

... (לא) ונשתי את גבלך מים סוף ועד ים פלשתים וממדבר עד הנגה כי אתן בידכם את ישב הארץ וגרשתמו מפניך: (לב) לא תכרת להם ולאליהם ברית: (לג) לא ישבו בארצך פן יחטאו אתך לי כי תעבד את אלהיהם כי יהיה לך למוקש :

13. שמות פרק כ"ד

ג) ויבא משה ויספר לעם את כל דברי יהוה ואת כל המשפטים ויען כל העם קול אחד ויאמרו כל הדברים אשר דבר יהוה נעשה :

ד) ויכתב משה את כל דברי יהוה וישכם בבקר ויבן מזבח תחת ההר ושתיים עשרה מצבה לשנים עשר שבטי ישראל :

ה) וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים ליהוה פרים: (ו) וישח משה חצי הדם וישם באגנת וחצי הדם זרק על המזבח :

ז) וישח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר יהוה נעשה ונשמע: (ח) וישח משה את הדם ויזרק על העם ויאמר הנה דם הברית אשר כרת יהוה עמכם על כל הדברים האלה :

יב) ויאמר יהוה אל משה עלה אלי ההר והיה שם ואתנה לך את לחת האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורתם :

יג) ויקם משה ויהושע משכתו ויעל משה אל הר האלהים: (יד) ואל הזקנים אמר שבו לנו בזה עד אשר נשוב אליכם והנה אהרן וחור עמכם מי בעל דברים יגש אלהם: (טז)

ויעל משה אל ההר ויכס הענן את ההר: (טז) וישכן כבוד יהוה על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מתוך הענן: (יז) ומראה כבוד יהוה פאש אכלת בראש ההר לעיני בני ישראל: (יח) ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה :

14. שמות כ"ה

כא) ונתת את הכפרת על הארון מלמעלה ואל הארון תתן את העדת אשר אתו אליך :

15. שמות ל"א

... כי אות הוא ביני וביניכם לדרתיכם לדעת כי אני יהוה מקדשכם... ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם: ביני ובין בני ישראל אות הוא לעלם...

16. הציווי על הקמת המשכן

שמות כ"ה: (א) וידבר יהוה אל משה לאמר: (ב) דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה... (ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם: (ט) ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו וכן תעשו: (י) ועשו ארון עצי שטים...

פרק ל': (א) ועשית מזבח מקטר קטרת... (ז) והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר בהיטיבו את הנרות וקטירנה...: (י) וכפר אהרן על קרנותיו אחת בשנה מדם חטאת הכפרים אחת בשנה יכפר עליו לדרתיכם קדש קדשים הוא ליהוה:

17. שמות ל' - מחצית השקל

(יא) וידבר יהוה אל משה לאמר: (יב) כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו ליהוה בפקד אתם ולא יהיה בהם נגף בפקד אתם...: (טז) ולקחת את כסף הכפרים מאת בני ישראל ונתת אותו על עבדת אהל מועד והיה לבני ישראל לזכרון לפני יהוה לכפר על נפשתיכם:

18. שמות ל' - הכיור

(יז) וידבר יהוה אל משה לאמר: (יח) ועשית כיור נחשת וכנו נחשת לרחצה...: (כא) ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימתו והיתה להם חק עולם לו ולזרעו לדורתם:

19. שמות ל' - שמן המשחה

(כב) וידבר יהוה אל משה לאמר: (כג) ואתה קח לך בשמים ראש מר דרור חמש מאות וקנמן...: (כו) ומשחת בו את אהל מועד ואת ארון העדת...: (לג) איש אשר יקח כמהו ואשר יתן ממנו על זר ונכרת מעמיו:

20. שמות ל' - הקטורת

(לד) ויאמר יהוה אל משה קח לך סמים נטף וישחלת וחלבנה סמים ולבנה זכה בד בבד יהיה: (לה) ועשית אתה קטרת...: (לח) איש אשר יעשה כמוה להריח בה ונכרת מעמיו:

21. שמות לא - בצלאל

(א) וידבר יהוה אל משה לאמר: (ב) ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה...: (יא) ואת שמו המשחה ואת קטרת הסמים לקדש ככל אשר צויתך יעשו:

22. שמות לא - השבת

(יב) ויאמר יהוה אל משה לאמר: (יג) ואתה דבר אל בני ישראל לאמר אך את שבתתי תשמרו כי אני יהוה מקדשכם: (יד) ושמרתם את השבת כי קדש הוא לכם מחלליה מות יומת כי כל העשה בה מלאכה ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמיה:

(טז) ששת ימים יעשה מלאכה וביום השביעי שבת קדש ליהוה כל העשה מלאכה ביום השבת מות יומת: (טז) ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם: (יז) ביני ובין בני ישראל אות הוא לעלם כי ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש:

23. שמות ל"א

יח) ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו בהר סיני שני לחת העדת לחת אבן כתבים באצבע אלהים :